

19. DOPRAVA A SPOJE

A. DOPRAVA

Do odvětví dopravy se zařazují ekonomické subjekty, které zabezpečují přepravu osob a věcí v oborech železniční, silniční, potrubní, vnitrozemské vodní a letecké dopravy. Podle mezinárodní metodologie se do odvětví dopravy navíc zahrnují subjekty zabezpečující vedlejší a pomocné činnosti v dopravě včetně činností cestovních kancelářů.

Údaje o dopravě byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ a Ministerstva dopravy ČR.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-1. a 19-2. Základní ukazatele v odvětví dopravy

Definice ukazatelů zaměstnanosti jsou uvedeny v kapitole 10. Trh práce, metodická náplň finančních ukazatelů je uvedena v kapitole 16A. Průmysl a definice ukazatelů tržeb v kapitole 18. Obchod, ubytování a stravování, cestovní ruch. Do ukazatele dlouhodobý hmotný majetek byl nově zahrnut nedokončený dlouhodobý hmotný majetek a oceňovací rozdíl k nabytému majetku. Do ukazatele dlouhodobý nehmotný majetek byl nově zahrnut nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. Stejným způsobem byl upraven i obsah ukazatele dlouhodobý majetek celkem.

Tab. 19-3. Výkony železniční dopravy

V počtu přepravených osob jsou zahrnuty všechny kategorie platících přepravených osob.

Osobový kilometr (oskm) osobní dopravy se rovná přepravě jedné osoby na vzdálenost jednoho kilometru.

Tarifní tunový kilometr (ttkm) je ukazatel, který charakterizuje výkon při přepravě zboží podle tarifní vzdálenosti. Tarifní vzdálenost je dána kilometrovníkem a používá se k výpočtu přepravného. Jeden ttkm se rovná přepravě jedné tuny zboží na tarifní vzdálenost jednoho kilometru.

Tab. 19-4. Vybrané ukazatele osobní železniční dopravy

Vlakový kilometr (vlkm) osobní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho osobního vlaku, příp. sólo motorového vozu o jeden kilometr.

Tab. 19-5. Vybrané ukazatele nákladní železniční dopravy

Hrubý tunový kilometr (hrtkm) je ukazatelem hrubého výkonu hnacích vozidel a charakterizuje celkový objem dopravní činnosti. Do propočtu vstupuje nejen hmotnost přepravovaných věcí, ale i hmotnost vlastního železničního vozu bez hnacího vozidla.

Vlakový kilometr (vlkm) nákladní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho nákladního vlaku o jeden kilometr.

Tab. 19-7. Výkony silniční dopravy

Počet přepravených osob vyjadřuje objem pravidelné i nepravidelné autobusové přepravy. Předplatné (časové) jízdenky jsou přepočítávány na přepravené osoby.

Výkony v osobových kilometrech (oskm) jsou získávány na podkladě přepočtu z objemu dosažených tržeb v Kč (při zachování poměru skutečně přepravených osob a ujetých km).

Objem přepravy věcí v tunách vyjadřuje skutečnou hmotnost věcí, které byly přepraveny silničními nákladními vozidly (vč. přívěsů a návěsů) registrovanými v České republice.

Tab. 19-10. Motorová vozidla

Počty silničních motorových vozidel jsou převzaty ze statistiky Ministerstva dopravy ČR (z Centrálního registru vozidel). Evidována jsou všechna motorová vozidla, která měla k 31. 12. přidělenou státní poznávací značku.

Tab. 19-12. Výkony potrubní dopravy

Do objemu přepravené ropy celkem (v tunách) je zahrnuta jak přeprava, tak i dodávka ropy. Přepravou se rozumí pohyb ropy od hranic do nádrží na centrálním tankovišti ropy. Dodávkou se rozumí pohyb ropy do nádrží zákazníka nejen přímo z ropovodu, ale i z nádrží na centrálním tankovišti ropy.

Tab. 19-13. Výkony letecké dopravy

Uvedené údaje jsou za tuzemské civilní letecké dopravce zajišťující vnitrostátní a mezinárodní komerční pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob nebo nákladu .

Osobové kilometry (oskm) a tunové kilometry (tkm) v letecké dopravě se počítají z tarifních vzdáleností (podle letového řádu).

Tab. 19-14. Výkony letišť v ČR

Údaje vykazují vlastníci licence k provozování letiště s civilním leteckým provozem. Tento údaj zahrnuje počet odbavených osob či objemu nákladu bez ohledu na zemi registrace dopravce.

B. SPOJE

Do odvětví spojů se zařazují ekonomické subjekty působící v oblasti poštovní a kurýrní činnosti a v oblasti elektronických komunikací. Česká pošta, státní podnik je podle zákona o poštovních službách držitelem poštovní licence, ze které jí plyne povinnost poskytování základních poštovních služeb na celém území České republiky. K těmto službám patří zejména podání, přeprava a dodání listovních, balíkových a peněžních zásilek jak ve vnitrostátním, tak v mezinárodním styku. Kromě základních služeb zajišťuje širokou škálu činností na základě individuálních smluvních vztahů. Ekonomické subjekty v oblasti elektronických komunikací zajišťují poskytování telekomunikačních služeb, tj. vysílání, přenos a přijímání informací jakéhokoliv druhu formou znaků, řeči, zvuku nebo obrazu pomocí telekomunikačních zařízení.

Údaje o spojkách byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ, z výkaznictví Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Českého telekomunikačního úřadu.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-15. Základní ukazatele v odvětví spojů

Definice ukazatelů zaměstnanosti jsou uvedeny v kapitole 10. Trh práce, metodická náplň finančních ukazatelů je uvedena v kapitole 16A. Průmysl a definice ukazatelů tržeb v kapitole 18. Obchod, ubytování a stravování, cestovní ruch.

Tab. 19-16. Vybrané údaje o službách a sítích elektronických komunikací

V počtu televizních vysílačů nejsou zahrnuty převaděče.

Účastnické stanice ve veřejných pevných sítích celkem – ukazatel udává počet uzavřených smluv, počet telefonních stanic může být podstatně vyšší. Účastnická stanice (dříve

hlavní telefonní stanice, HTS) je soubor technických prostředků vymezený koncovým bodem v provozu veřejné pevné telefonní sítě (PSTN) a jednoznačně určeným ústřednovým zakončením. V případě digitální přípojky ISDN se považuje za účastnickou stanici B-kanál, v případě digitální přípojky 2MBL se za účastnickou stanici považuje kanál 64 kbit/s.

Od roku 2002 jsou účastnické stanice připojeny pouze na digitální ústředny. Z důvodů zachování porovnatelnosti časových řad jsou do účastnických stanic v roce 2000 a 2001 započítány i stanice připojené na analogové ústředny (analogové ústředny byly převedeny na digitální).

Celkový originovaný provoz ve veřejných pevných (resp. mobilních) sítích elektronických komunikací zahrnuje veškerý provoz, který vzniká (generuje se) ve vlastní pevné (resp. mobilní) síti elektronických komunikací. Údaj představuje počet tzv. tarifních hodin, což je celkový počet zpoplatněných hodin provolaných v síti daného operátora (např. po provolání 20 minut se zbývající čas nezaplatňuje apod.).

Účastníci mobilní sítě celkem – zahrnuje počet uzavřených smluv, každý prodej SIM karty se považuje za jednu uzavřenou smlouvu.

Účastníci sítě internet celkem – není zahrnut počet účastníků sítě, kteří se připojují přes WiFi.

Účastníci sítě internet s komutovaným připojením (dial up) – komutované připojení je také označováno jako vytáčené připojení, vytáčená linka apod. a představuje připojení k síti internetu přes telefonní linku voláním na určené telefonní číslo. Bývá poskytováno zejména prostřednictvím analogových telefonních linek, ale i digitálních linek (ISDN) nebo prostřednictvím mobilní telefonní sítě (GSM). Komutované připojení patří k úzkopásmovému způsobu přístupu k síti internet.

Tab. 19-17. Vybrané údaje o České poště, státním podniku

Poštovní schránka slouží ke zprostředkování podání poštovních zásilek odesílatelem. Je opatřena informačním štítkem s logem České pošty, přehledem všech cen připadajících v úvahu v případě obyčejné zásilky, která nepřesáhne stanovenou hmotnost (vnitrostátní do 200 g, do zahraničí 20 g), údaji o jejím vybírání a o poštovní provozovně pověřené tímto vybíráním.

Poštovní přihrádkou se rozumí uzamykatelná schránka instalovaná v poštovní provozovně pro poštovní zásilky, kterou si adresát může pronajmout a vybírat si z ní zásilky.

Vklady včetně inkasa zahrnují zejména vklady na poštovní poukázky, všechna inkasa poplatků (za telefon, rozhlas, televizi), vklady na přijaté sázky akciové společnosti Sazka, vklady pro Poštovní spořitelnu.

Ve **výplatách** jsou zejména zahrnuty výplaty poštovních poukázek, důchodů, výher ze sázkových soutěží, výplaty pro Poštovní spořitelnu a na mezinárodní poštovní šeky.

Údaje v tabulkách jsou plně srovnatelné s údaji publikovanými ve statistických ročenkách předchozích dvou let.

* * *

Podrobnější informace lze získat z „Ročenky dopravy“, kterou každý rok vydává Ministerstvo dopravy ČR.

Další údaje jsou zveřejňovány na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

– http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/doprava_a_spoje

nebo na internetových stránkách Ministerstva dopravy ČR:

– <http://www.mdcr.cz/cs/>